

4-temper 4.12.55
 4.12.55
 Klare kampen

INNLEGG

Lars Borgersrud følger opp debatten om det såkalte pepperoverfallet, etter Hans Fredrik Dahls kronikk 29. november. Borgersruds første innlegg sto 18. november.

DET FORØNDRER meg at Hans Fredrik Dahl ikke er mere interessert i de påfallende sidene ved Quislings egne utlegninger om «Pepperoverfallet». Leser man sakens akter, er dette så påtrengende at man nesten spontant forstår at «noe» ikke stemmer. Det er nesten utrolig at en så rutinert forsker som Dahl ikke ser dette. Quislings triks er så naive og kvasidramatiske, og Dahls forståelse for dem så stor, så stor.

I følge Dahl er jeg «som et ekko av 30-årenes agitasjon» fordi jeg holder muligheten åpen for at overfallet ikke fant sted. Dette er bare tøv. Enhver som leser det minste om saken skjønner at det er Quislings egne utsagn og handlinger umiddelbart etterpå som har innbydd til denne tolkning. Han er utsatt for et «drapsforsøk» av «flere» attentatmenn, som først har kastet pepper i øynene hans. Så er han «knivstukket», med «flere hogg mot bryst og hals», men han «parerer» det dødelige angrepet. Han blir slått bevisstløs. Med denne dramatiske opptakten, sitrer publikum over den forferdelige avslutningen som må komme.

Quisling gikk hjem

Men istedet for å fullføre «drapsforsøket» går overfallerne hjem. Quisling går også hjem, etter å ha «vasket blodet av ansiktet. Ikke varsler han vaken i bygningen, ikke varsler han politiet, han vil ikke varsle politiet. Men generalstabens borgerkrigsekspert, kaptein Munthe, savner sin venn, og finner ut av det hele. Fra han stammer historiens første versjon, han finner det pepperet som blindet majoren, (og som politiet ikke finner spor av, såvidt jeg husker). Etter å ha blitt så dramatisk «knivstukket» har ikke Quisling et risp i huden. Legen må nøye seg med det så subjektive «hjernestylende» i sykemeldingen. Majoren er deprimeret og sengeliggende i lengre tid.

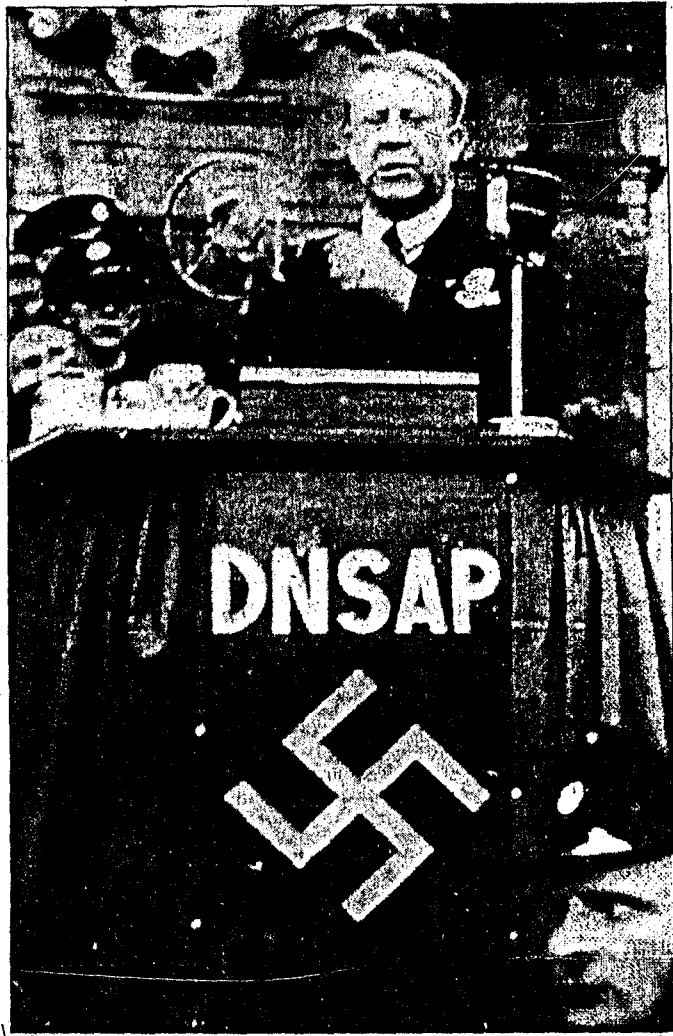
Tenker man gjennom denne meningsløse begivenhetsrekke, så skal man spørre seg på alvor: Er det så merkelig at mange har ment at Quisling diktet opp det hele? Nei, Quislings egen versjon har gitt de beste argumenter for en slik slutning. På den andre siden. Hvis vi på tross av dette godtar som et tankeeksperiment at «Pepperoverfallet» likevel fant sted, hvordan rimer Dahls teori om at det var finske/baltiske attentatmenn som sto bak med måten Quisling og hans kolleger håndterte overfallet på i de første dagene etter?

Graverende lovbrudd

Tankerekken er for dette tilfellet at Quisling ikke fant det nødvendig å gjøre noe med saken, fordi den var av pe-

Norgespremiere

NORDLAND Dukketeaterverksted i Stamsund, Lofoten har Norgespremiere på stykket «Fantasidykkeren» av Gøsta Kjelling lørdag 7.12 kl. 14.00. Dukkespiller er Giert Verring. Dansken Ole Bruun Rasmussen har instruksjonen. Fantasidykkeren er en forestilling med en blanding av skuespillerteater og mange dukketeaterformer. Vi møter hans dukker, fingerdukker, stangdukker, marionetter og skygespill. Med humor og varme fortelles historien om gleden og smerten den voksne opplever når barnet søker sin egen vei i livet.

Quisling på talerstolen i Brumunddal i 1938, seks år etter det såkalte Pepperoverfallet. Debatten om hva som er den riktige eller mest sannsynlige versjonen av overfallet fortsetter.

DNSAP - Kaldagha 1938

rifer betydning. Forsøk å innse rekkevidden av dette. Her var altså landets forsvarsminister overfalt inne i selve departementet. Han var dødelig angrepet. Innbrudd i statens innerste gemakker. Og offeret var mannen som framfor noen var talsmannen for «lov og orden». Og så skal vi tro på at han, fordi sakens bakgrunn var av «mindre interesse», ikke skulle sette himmel og jord i bevegelse for å få tatt de ansvarlige? Det var jo skjedd et graverende lovbrudd? Hva kan ha foregått inne i hodet til lovens høyeste vokter når han på en så graverende måte desaverte lovens krav? At denne høyst besynderlige oppførsel måtte innsinueres at mulige overfallsmenn «hadde noe» på Quisling var helt logisk. Det kleber ved saken fra å til å, som en uttalt mistanke fra alle aktører, det kleber ved politiets tveetydige opptreden og ved regjeringens litt nølende inngripen. Det er som om ingen, ikke engang hans statsrådskolleger, helt tør å avskrive muligheten for skjulte kort og skandale. Og her er hovedpoenget: Hvis det var en svensk «hemmelighet» av «perifer betydning», altså totalt uten personlig betydning for Quisling, eller uten politisk betydning for landet, hva var det ved dette som gjorde at loven ikke skulle gjelde?

Liten logikk

På denne tiden ble folk fengslet for å stjele brød, eller for å oppføre til å boikotte streikebryterbedrifter. Folk ble jagd fra gård og grunn fordi de ikke kunne betale gjeld. Og vi skal overbevises om at det var logisk ikke å kreve etterforskning av et attentat i selveste Forsvarsdepartementet, bare fordi attentatmennene var finske?

Skulle ikke hensynet til loven og statens sikkerhet uansett tilsi topprioritert etterforskning?

Selvsagt er det noe som ikke stemmer her. En ansvarsfull politiker med rent mel i posen ville trådt til med en ganske så annen håndfasthet. Så har vi har fortsatt problemet med at Quislings versjoner fra 1932, 1940 og 1945 innbyrdes utelukker hverandre. Her er det grunn til å stille følgende spørsmål: Kunne Quisling ha hatt interesse av å bortforklare hele saken i 1945? Hvordan var det med resten av hans forklaring i 1945, var den særlig «objektiv»?

Aldri dementert

Det ville selvsagt styrke Dahls tolkning, hvis han kan dokumentere at Quisling i 1940 på en eller annen måte forsøkte å beriktige eller dementere intervjuet i Berliner Börsenzeitung, som var godt kjent i Norge. Men det gjorde han aldri. Tvertimot er det all grunn til å tro at han godtok versjonen. Viktor Mogens, som sto Quisling nær, var av den oppfatning.

For å oppsummere: Fra Quislings side har vi to versjoner av «Pepperoverfallet». Den ene fra 1932, er ledd i hans stormløp mot «de revolusjonære partier». Det var slik saken ble «brukt politisk». Denne versjonen gientas i 1940. Den andre fra 1945, bortforklarer hele saken i uvesentligheter, skyver den «under teppet». I sin biografi godtar Dahl såvel Quislings skildring av begivenhetene i 1932, som forklaringen fra 1945, og det hele blir en kvase. Enten må mannen ha snakket sant i 1932 og 1940, eller så snakket han sant i 1945. Eller finnes det kanskje en tredje løsning på gaten?

fra
 of
 my
 ren
 av
 å m
 net
 ren
 har
 lag
 ven
 for
 vi h
 fred
 Bit
 Bit
 agan
 ber
 lang
 sitt
 1984
 bund
 på e
 Reag
 var
 en re
 legge
 for s
 sentr
 All
 riske
 Bitbu
 ameri
 Reaga
 Dregg
 mot s
 hadde
 mot k
 ger kj
 mot ru
 Patri
 Dr
 pr
 in
 sv
 Ad
 ser
 den
 lar
 vet
 Bli
 me
 ob
 19
 ot
 mi
 ket
 Be
 De
 st
 Et
 an
 tal
 en